

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET

Çocuklarda mahremiyet denildiği zaman çoğunlukla akla ilk gelen cinsel eğitimidir. Aslında mahremiyet bundan daha fazlasını kapsar. Çocuğun kendi cinselliğini tanıması, gelişim sürecinde cinselliği doğrultusunda yaşanacak fiziksel ve duygusal değişimlerin farkında olması cinsel eğitime girmektedir. Fakat mahremiyet bunun yanında başka kavramları da içinde barındırır. “Sınırlar” ve “özel” anlayışı da mahremiyete girmektedir. Gerek cinsel anlamda gerek diğer konularda çocukların kendi özel alanlarını bilmeleri, başkalarının özel alanına saygı duymaları, sınırlar doğrultusunda insanlara yaklaşmaları ve kendi sınırlarını çizmeleri için mahremiyet eğitimi oldukça önemlidir.

Mahremiyet hassas bir konu olduğu için bu konuda çocuğa verilecek eğitimin korku ya da endişe uyandıracak şekilde olmaması gerekmektedir. Günlük yaşamda doğal koşulların getirisi doğrultusunda bir eğitim verilmesi en uygundur.

Cinsel Farkındalık

2 yaşından itibaren ebeveynleri tarafından çocuğa özel bölgeleri doğru şekilde tanıtılmalı ve bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği anlatılmalıdır. Anne, baba ve gerekli durumlarda doktorlar hariç kimsenin bu bölgeleri görmemesi ve dokunmaması gerektiği açıklanmalı.

Küçük yaşta çocuğun anlamayacağını düşünerek herkesin içerisinde çocuğu giydirmek yanlış bir davranıştır. Cinsiyet gözetmeksizin çocuklar özel alanlarda giyindirilmelidir. “Çocuğum küçük anlamaz, onlar akrabalar görmelerinde sorun yok.” gibi düşünceler sıkça rastlanan ama oldukça yanlış düşüncelerdir. Cinsel farkındalık ve cinsel eğitim için çocuğun özel alanlarına saygı gösterilmesi gerekir.

Özellikle 4-5 yaşından sonra çocuğunuzu yıkadığınızda özel bölgesine bakmamaya çalışmak ve çocuğu iç çamaşırlarıyla yıkamak hem cinsel eğitimi hem de çocuğun özelini tanımlaması açısından büyük katkı sağlayacaktır. 7 yaşından sonra ise kendilerinin yıkanmaları, özellikle mahrem alanlarını kendilerinin yıkaması, teşvik edilmelidir.

Tuvalet eğitimi de cinsel eğitimin bir parçası olarak görülebilir. Ebeveynleri çocuklara tuvalette yalnız olunması ve kapının kapatılması gerektiğini öğretmelidir.

Günümüzde yaygınlaşan istismar durumlarını engellemek için anne babaların bu konuda yapabilecekleri:

1. Çocuğunuzun bedeni kendine aittir

Ebeveynler çocuklarına karşı bazı konularda örf ve adetleri öğretmek için zorlayıcı davranabilirler. Aile büyükleri geldiğinde onların ellerini öpmeyi ya da onlara sarılmayı şart koşmak gibi davranışlar doğru değildir. Bu kararı çocuğunuzun vermesi gerekmektedir. Çocuğunuza “Babaannen geldi haydi öp bakalım babaanneyi” gibi cümleler kurmaktan kaçının. Kendi fiziksel temas ayarını, sınırlarını, çocuğunuzun kendisi belirlemelidir.

2. Tanımadığı insanlarla mesafe koruması gerek

Çocuğunuza tanımadığı insanlara güvenmemesi gerektiğini öğretmelisiniz. Yabancılarla konuşmaması gerektiğini belirtin. Sizin dışınızda herhangi birisinin verdiği yiyecek ya da içecekleri kabul etmemesi, yememesi gerektiğini söyleyin.

3. Ona güven verin

Her türlü sorunu annesi ya da babasıyla paylaşabileceğini bilen çocuk istismar durumunda bunu ailesiyle paylaşmaya daha açık olacaktır. Herhangi birisi ona istemediği bir şeyi yaptırmaya çalışırsa mutlaka bunu sizinle paylaşmasını istediğinizi ve kimsenin istemediği bir şeyi ona yaptıramayacağını çocuğunuza anlatın.

Sınırlar

Çocukların kendi ve başkalarının alanı, eşyaları konusunda sınırları bilmeleri için ebeveynlerin bu konudaki yönlendirmesine ihtiyaç duyarlar.

Kişisel alana saygı duyulması Özellikle küçük yaşlarda çocuklar keşfetme çağına oldukları için başkalarının eşyalarını karıştırmaya meyillilerdir. Kişisel sınırlarla ilgili henüz bilgisi olmayan çocuklara “Bu eşyayı almak için sahibinden izin aldın mı?” diye sormak ve başkalarının eşyaları konusunda izin alarak kullanmaya yönlendirmek bu sınırı oluşturmayı sağlayacaktır.

Özel konuşmanın ne olduğunu açıklayın İki kişi konuşurken sözünün kesilmemesi gerektiğini öğretin. Başkaları konuşurken soru sormaya ve konuşmayı bölmeye ihtiyaç duyarsa özür dileyerek izin istemesi gerektiğini öğretin.

Kendi ve başkalarının özel alanını tanımlama Evde herkesin bir odası olduğunu ve bu odanın özel alan olduğunu çocuğunuza açıklayın. Özel alana saygı duyulması gerektiği için kapı çalınmadan içeri girilmeyeceğini belirtin. Çocuğunuzun özel alanına da aynı şekilde saygı gösterin. Çocuğunuzun odasına kapısını çalmadan girmeyin.